

Hersiening van die Studenteterugvoerstelsel:

Interim verslag van die Taakspan

28 April 2015

1. Agtergrond

Tydens 'n vergadering op 17 Januarie 2013 het die Viserektor (Leer en Onderrig) versoek dat 'n elektroniese stelsel ontwikkel word om alle studenteterugvoer in die toekoms in elektroniese formaat af te neem. Hierdie versoek het saamgeval met die voorgenome hersiening van die Studenteterugvoerbeleid binne die gebruiklike 5 jaar-hersieningsiklus van beleide aan die Universiteit Stellenbosch (US). 'n Taakspan is aangewys met die opdrag om hierdie proses te bestuur. Die Sentrum vir Onderrig en Leer (SOL) bly verantwoordelik vir die administrering van die stelsel, onderhouding van die studenteterugvoervraelyste, prosessering en stoor van die data, sowel as die saamstel en verspreiding van studenteterugvoerverslae aan fakulteite.

2. Redes vir hersiening van die stelsel

'n Kernprioriteit van die studenteterugvoerproses is om 'n inligtingproduserende stelsel te skep wat op aspekte van onderrig sal fokus wat nou met verbeterde leer verband hou. Die nuwe vraelyste behoort dus aan beide dosente en studente die geleenthed te bied om betekenisvolle gesprekke te voer ten einde by te dra tot effektiewe, gehalte onderrig.

Die oorskakeling na 'n elektroniese stelsel sal ook die geleenthed skep vir 'n meer buigsame stelsel wat 'n bydrae tot bogenoemde gesprekke kan lewer. Dit sal dosente groter toegang tot formatiewe moontlikhede bied en hulle in staat stel om met gemak hul eie pasgemaakte terugvoerinstrumente te ontwikkel. In hierdie verband kan studenteterugvoer 'n baie groter rol speel in die bevordering van die gehalte van modules, programme en onderrig. Verslae sal ook vinniger beskikbaar gestel kan word, ten einde dosente in staat te stel om te reageer op die terugvoer, indien nodig. Studente sou dan ook die uitkomste of effek van hul eie terugvoer kon ervaar.

Die elektroniese stelsel behoort dus te fokus op die lewering van 'n effektiewe diens, gekenmerk deur die optimale gebruik van beskikbare hulpbronne en tegnologie, die vinnige en effektiewe prosessering van data en die tydige verspreiding van resultate. 'n Ge-automatiseerde stelsel sal die ruimte skep om hierdie doelwitte te bereik.

3. Die aktiwiteite en aanbevelings van die taakspan

Die taakspan het hierdie hersieningsproses binne drie werkgroepe gehanteer, met me. Melanie Petersen (Sentrum vir Onderrig en Leer) as sameroeper van die taakspan en lid van al die werkgroepe:

- Werkgroep: Beleid
  - Dr Hanelie Adendorff (Sentrum vir Onderrig en Leer)
  - Prof Hansie Knoetze (Fakulteit Ingenieurswese)
  - Me Babette Rabie (Skool vir Publieke Leierskap)
- Werkgroep: Vraelyste
  - Prof Peter Beets (Fakulteit Opvoedkunde)
  - Prof Anton Basson (Fakulteit Ingenieurswese)
  - Me Juanita Bester (Fakulteit Geneeskunde en Gesondheidswetenskappe)

- Werkgroep: Operasionele aspekte – elektroniese stelsel
Me Marinda van Rooyen (Informasietegnologie)
Me Loumarie Kistner (Konsultant)
Mnr Thys Murray (Sentrum vir Leertegnologieë)

Verder is twee adviserende groepe tydens die aanvangsfasie gekonsulteer ten einde die perspektiewe van beide dosente en studente in te win. Van die voorstelle wat deur hierdie groepe gemaak is, sluit in dat:

- Die terugvoervraelyste verkort moet word;
- Studente terugvoer oor modules en onderrig binne ‘n enkele vraelys verskaf;
- Studente steeds die geleentheid moet hê om kommentare binne oop afdelings te kan verskaf;
- Dit vir fakulteite moontlik moet wees om die vraelyste te kan aanpas by die behoeftes van bepaalde modules en dat ‘n toepassing ontwikkel word waarvolgens studente toegang tot die vraelyste via hul selfone kan verkry;
- Die huidige meganisme vir die bepaling van ‘n algemene indrukspunt vervang moet word deur ‘n meer statistiese berekening van so ‘n punt;
- Navorsing gedoen word oor die moontlike impak van die elektroniese stelsel op die kwaliteit en inhoud van die terugvoerdata.

3.1 Werkgroep: Beleid

Die aktiwiteite van hierdie groep het gekulmineer in die ontwikkeling van ‘n Reglement (sien Bylae A). Die reglement dien as ‘n bestuursdokument wat die reëls ten opsigte van die afneem en gebruik van studenteterugvoer bevat. Nakoming van hierdie reëls is verpligtend.

3.2 Werkgroep: Vraelyste

Die aktiwiteite van hierdie groep het geleei tot die ontwikkeling van ‘n enkele vraelys vir modules en dosente. Die teoretiese raamwerk onderliggend aan hierdie konsep vraelys staan bekend as “Productive Pedagogies” (Hayes et al., 2006), en beskryf die soort onderrigpraktyke en organisatoriese prosesse wat ‘n verskil maak aan die akademiese en sosiale leer van studente. Die raamwerk waarbinne die vrae aan studente gestel sal word, bestaan uit drie dimensies van gehalte onderrig en leer, nl. intellektuele gehalte, die daarstelling van ‘n kwaliteit leeromgewing en die betekenisvolheid van dit wat geleer word. Die identifisering van hierdie drie dimensies van kwaliteit onderrig word ook geïnformeerd deur die navorsing wat onderneem is deur die Danielson Groep (<http://danielsongroup.org/framework/>).

Die vertrekpunte vir die gebruik van die vraelys sluit in:

- Dat die insigte bekom vanuit die studenteterugvoer formatief gebruik word ten einde professionele ontwikkeling te ondersteun, en as een van verskeie bronne van inligting oor onderrig¹ wanneer dosente se onderrig oorweeg word tydens prestasiebeoordelingsprosesse;
- Dat die bepaalde elemente soos vervat in die vraelys oorweeg en geïnterpreteer word binne die konteks van onderrig op beide voorgraadse en nagraadse vlakke, aangesien die vraagitems generies van aard is en sowel voorgraadse as nagraadse onderrig verteenwoordig;
- Dat die gebruik van die vraelys gepas moet wees vir die wydste moontlike gebruik, d.w.s. in die meeste modules, insluitend waar ‘n bepaalde dosent slegs

---

¹ Dit kan onder andere insluit: eweknie-evaluatings, kurrikulumontwikkeling, betrokkenheid by departementeel of fakulteitsprogramme om onderrig te verbeter, administrasie van modules en professionele ontwikkeling.

'n gedeelte van die module onderrig gegee het (die studente behoort die vraelys te kan voltooi wanneer die betrokke dosent sy/haar gedeelte van die module afgehandel het).

Verder moet fakulteite in gedagte hou dat die doel van die vraelys is om algemene terugvoer te bekom oor die sleutelareas van onderrig wat bydra tot die gestelde kenmerke van die Universiteit Stellenbosch-graduandi. 'n Algemeen bruikbare vraelys, wat kort genoeg is sodat studente dit vir elke module kan voltooi, kan nie spesifieke probleme of uitdagings diagnoseer nie. Dit kan bloot aspekte identifiseer wat verdere aandag mag vereis ten einde leer te bevorder.

Fakulteite sal ook die geleentheid hê om fakulteitspesifieke vrae tot die standaardvraelys toe te voeg, met dien verstande dat hierdie vrae deur die betrokke fakulteitsraad en die Komitee vir Leer en Onderrig (KLO) goedgekeur word. Daar moet egter teen té lang vraelyste gewaak word, aangesien dit 'n negatiewe impak op die responskoerse binne die elektroniese stelsel kan hê.

3.3 Werkgroep: Operasionele aspekte

Dit is hierdie werkgroep se taak om 'n elektroniese Studenteterugvoerstelsel binne SUNLearn, die huidige leerbestuurstelsel, te ontwikkel. Alhoewel elektroniese terugvoer alreeds via SUNLearn afgeneem kan word, is verdere ontwikkeling nodig ten opsigte van die prosesse in aanloop tot en na afloop van die afneem van die terugvoer binne die hersiene stelsel en vraelyste. Hierdie terugvoer sal as proefloipes gebruik word om personeel binne die Studenteterugvoerkantoor op te lei sowel as om alle kwessies voortspruitend uit die stelsel en die proses aan te spreek.

**Konsepreglement vir die afneem en gebruik van studenteterugvoer oor programme,
modules en onderrig**

28 April 2015

1. Inleiding

Studenteterugvoer is 'n belangrike institusionele proses gemik op die ondersteuning en bevordering van gehalte onderrig aan die Universiteit Stellenbosch (US). Hierdie reglement gee die detailregulering met betrekking tot die afneem en gebruik van studenteterugvoer. Dit sluit aan by die strategiese prioriteit van die US met betrekking tot die behoud van die momentum ten opsigte van uitnemendheid, ook binne die leer- en onderrigomgewing.

2. Terminologie

2.1 Studenteterugvoer

Inligting verskaf deur studente aangaande hul leer- en onderrigervarings binne modules en programme

2.2 Formatiewe terugvoer

Studenteterugvoer wat gedurende die onderrigproses in die module of program afgeneem word ten einde 'n bydrae te lewer tot onderrig- en personeelontwikkeling.

2.3 Summatiewe terugvoer

Studenteterugvoer wat na afloop van die onderrigproses in die module of program afgeneem word ten einde te dien as 'n bron van inligting ten opsigte van onderrigeffektiwiteit op module-, program- of institusionele vlak.

3. BEGINSELS

Die US se benadering tot die gebruik van studenteterugvoer berus op die volgende beginsels:

- 3.1 Die gebruik van studenteterugvoer het dit eerstens ten doel om individuele dosente te bemagtig om die gehalte van hul onderrig te bevorder; enige ander gebruik van studenteterugvoer is onderhewig hieraan. In die lig hiervan word daar aanvaar dat:
  - 3.1.1 dit nodig mag wees om dosente (veral onervare dosente) te ondersteun met die interpretasie en gebruik van studenteterugvoerdata, ten einde die rol daarvan in die ontwikkeling van individuele onderrig te optimaliseer;
  - 3.1.2 studenteterugvoerdata nuttig kan wees in die saamstel van personeelontwikkelingsplanne vir doserende personeel. Dit is egter van kardinale belang dat die data binne konteks hanteer en saam met ander databronne gebruik word;
  - 3.1.3 studenteterugvoerdata nooit as enigste bron van inligting of sonder inagneming van die onderrig- en leerkonteks tydens die peiling van onderrigprestasie gebruik behoort te word nie.

- 3.2 Aangesien studenteterugvoer anoniem afgeneem word, kan studente hul opinies vryelik uitspreek, sonder vrees vir benadeling of die risiko van verdraaiing van die resultate.
- 3.3 Dosente behoort ook die geleentheid te kry om terugvoer te gee oor hul onderrigervarings ten einde 'n geheelbeeld van die konteks te verkry.
- 3.4 Verantwoordelikheid vir die afneem van studenteterugvoer berus by elke fakulteit en departement.

4. DETAILREGULERING MET BETREKKING TOT DIE AFNEEM EN GEBRUIK VAN STUDENTETERUGVOER

4.1 Elektroniese afneem van studenteterugvoer

Die gebruik van elektroniese terugvoer word sterk aanbeveel en sal die verstekopsie vir die institusionele stelsel wees. Dit laat nie alleen groter soepelheid toe nie, maar kan ook teen 'n aansienlik laer koste en binne 'n korter tyd geprosesseer en beskikbaar gestel word.

4.2 Bepalings met betrekking tot die **frekwensie van studenteterugvoer**

Studenteterugvoer word met die volgende frekwencies afgeneem:

- 4.2.1** Die lynfunksiebestuur in die omgewing sien toe dat summatiewe studenteterugvoer oor alle modules en dosente minstens een keer elke twee jaar afgeneem word. Verder kan formatiewe studenteterugvoer ook by meer as een geleentheid gedurende die verloop van 'n module afgeneem word sodat studente die effek van hul eie terugvoer kan ervaar. Daar moet egter gewaak word teen die oormatige gebruik van vraelyste, wat tot vraelysuitputting kan lei.
- 4.2.2** Studenteterugvoer oor leer- en onderrigprogramme (uitgesluit die hoofsaaklik navorsingsgebaseerde programme op M- en D-vlak) word jaarliks aan die einde van die finale akademiese jaar van die program afgeneem. Die opname word gedoen onder finalejaarstudente. Dit is die verantwoordelikheid van programkomitees en -koördineerders om toe te sien dat dit geskied. In die geval van gestruktureerde M-programme behoort die terugvoer aan die einde van die gestruktureerde deel van die program afgeneem te word.

4.3 Bepalings met betrekking tot die **aanvra van studenteterugvoer**

- 4.3.1** Voordat dosente terugvoer oor hul onderrig en modules aanvra, behoort hulle eers die aanlyn dosenteterugvoervraelys te voltooi. Dosente se eie terugvoer kan help om die studente se terugvoer te kontekstualiseer.

4.4 Bepalings met betrekking tot die **afneem en **hantering** van studenteterugvoer**

- 4.4.1** Die Universiteit onderskei tussen studenteterugvoer wat na afloop van die onderrigproses (in die module of program) afgeneem word (summatiewe terugvoer), en studenteterugvoer wat tydens die proses afgeneem word (formatiewe terugvoer). In die geval van formatiewe studenteterugvoer word

die resultate slegs aan die betrokke dosent en nie aan die lyncfunksiebestuur beskikbaar gestel nie, tensy anders versoek.

4.4.2 Die US se amptelike stelsel maak gebruik van drie tipes vraelyste vir die afneem van summatiewe terugvoer:

- i. Studenteterugvoervraelys
- ii. Vraelys oor Leer- en Onderrigprogramme
- iii. Dosenteterugvoervorm

Die Studenteterugvoervraelys en Programvraelys word deur studente voltooи, terwyl dosente terugvoer oor hul eie ervaring van die onderrigsituasie in die betrokke module op die Dosenteterugvoervorm gee.

In uitsonderlike gevalle waar die summatiewe gebruik van die universiteitswyе Studenteterugvoervraelys grotendeels onvanpas is, mag fakulteite 'n pasgemaakte vraelys gebruik, met dien verstande dat die vraelys, na aanbeveling van die betrokke fakultetsraad, deur die Komitee vir Leer en Onderrig goedgekeur is.

Die Sentrum vir Onderrig en Leer (SOL) kan ook van hulp wees in die ontwikkeling van ander formatiewe metodes vir die verkryging van studenteterugvoer.

Let wel: SOL self is op geen wyse betrokke by die beoordeling van die gehalte van onderrig, modules of programme nie.

4.4.3 Daar word vereis dat die akademiese personeellid nie self betrokke is by die afneem van summatiewe studenteterugvoer van 'n module wat hy/sy aanbied nie.

4.4.4 Studenteterugvoer word vertroulik hanteer deur die departementele persone wat die vraelyste beskikbaar stel, asook deur SOL wat vir die verwerking van die data verantwoordelik is. Elektroniese vraelyste sal anoniem hanteer word en dosente sal geen toegang hê tot enige inligting of data waarvolgens die identiteit van studente gekompromitteer kan word nie. Dit impliseer dat:

- a. resultate van summatiewe studenteterugvoer oor dosente en modules aan die betrokke dosent, die dekaan of vise-dekaan (onderrig) (waar van toepassing) en departementele/modulevoorsitter (en, waar van toepassing, afdelingshoofde) ter insae gegee word;
- b. die resultate van studenteterugvoer oor modules, met voorsiening vir die beskerming van vertroulike inligting, ook aan programkoördineerders beskikbaar gestel word;
- c. die resultate van studenteterugvoer oor leer- en onderrigprogramme aan die dekaan of vise-dekaan (onderrig) (waar van toepassing) en die programkoördineerder beskikbaar gestel word;
- d. die diskresie by die dekaan lê om, via die departementele of modulevoorsitter, en die programkoördineerder (in die geval van leer- en onderrigprogramme):
  - i. relevante inligting op toepaslike wyse aan die studente en ander belanghebbendes beskikbaar te stel;

- ii. effektief van klasverteenvoordigers gebruik te maak ten einde relevante studenteterugvoerinligting aan studente beskikbaar te stel; en
- iii. waar nodig, gepaste opvolgaksies te loads;
- e. die identiteit van studente wat aan die studenteterugvoerproses deelneem, onbekend bly.

4.4.5 Dit is ook belangrik dat dosente die studente inlig oor die rol wat studenteterugvoer in die betrokke onderrig- en leersituasie speel. Dit kan help om studente aan te moedig om die terugvoerproses met groter integriteit te benader.

4.5 Bepalings met betrekking tot die gebruik van studenteterugvoer vir navorsingsdoeleindes

Die primêre doel van die studenteterugvoerproses is om 'n bydrae te lewer tot onderrig- en personeelontwikkeling. Verder kan studenteterugvoerdata 'n bydrae lewer tot institusionele leer met die oog op onderrigeffektiwiteit op module-, program- of institusionele vlak. Vir hierdie doel mag slegs geaggregeerde studenteterugvoerdata gebruik word, met die voorbehoud dat inligting ten opsigte van responskoerse, betrouwbaarheid, geldigheid en die tydstip wanneer die data versamel is, te alle tye verskaf word. Onder geen omstandighede mag die beskerming van studente en dosente se identiteit gekompromitteer word in die gebruik of publikasie van studenteterugvoerdata nie.

Die volgende kriteria geld vir beide die interne en eksterne gebruik van studenteterugvoerdata vir navorsingsprojekte soos nagraadse studies, kongresbydraes en publikasies:

- 4.5.1** In die geval van nagraadse studies moet 'n navorsingsprotokol deur die betrokke fakulteit goedgekeur word. Die navorsingsprotokol moet ook uiteensit watter sekuriteitsmeganismes gebruik gaan word om die vertroulikheid van data te beskerm;
- 4.5.2** Volle etiese klaring vir die navorsingsprojek moet verkry word via die toepaslike komitee(s);
- 4.5.3** Goedkeuring vir die gebruik van die Universiteit se databasisse moet via die Afdeling Institusionele Navorsing en Beplanning verkry word.

4.6 Beheer oor hierdie reglement

4.6.1 Verantwoordelikhede

- a.** Die eienaar van hierdie reglement is die Viserektor (Leer en Onderrig) as lynhoof van die gehalteversekeringsfunksie van die Universiteit en hy/sy is verantwoordelik daarvoor dat die reglement bestaan, opgedateer en geïmplementeer word en dat 'n kurator en verbandhoudende strukture en rolle aangewys is en effektief funksioneer.
- b.** Die kurator van hierdie reglement is die Senior Direkteur: Leer en Onderrigverryking en hy/sy is daarvoor verantwoordelik om te sorg vir die formulering, goedkeuring, hersiening, kommunikasie en beskikbaarstelling van hierdie reglement. Die kurator roep periodiek, soos nodig, 'n taakspan bymekaar vir die hersiening van die reglement.

4.6.2 Monitering en verslagdoening

- a.** Die eienaar van hierdie reglement is daarvoor aanspreeklik en die kurator is daarvoor verantwoordelik om die nodige kontroles daar te stel

vir die monitering en verslagdoening van die reglement en om jaarliks aan die Rektor se Bestuurspan verslag te doen.

- b.** In gevalle van die nie-nakoming van hierdie reglement sal die normale lynbestuurspraktyke van toepassing wees.